

Cytundebau rhyngwladol

Cytundebau a drafodwyd ar 12 Mehefin 2023

Mehefin 2023

1. Y cefndir

- 1.** Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad sy'n gyfrifol am graffu ar gytundebau rhyngwladol yn y Chweched Senedd nad ydynt yn ymwneud â masnach.
- 2.** Gall cytundebau rhyngwladol a lofnodir gan Lywodraeth y DU ymdrin â materion sydd o fewn cymhwysedd datganoledig neu faterion sydd â goblygiadau polisi sy'n bwysig i Gymru.
- 3.** Bydd y Pwyllgor yn ystyried yr effaith ar Gymru yn sgil cytundebau rhyngwladol a osodir yn Senedd y DU o dan y broses a sefydlwyd gan Ddeddf Diwygio Cyfansoddiadol a Llywodraethu 2010 ("Deddf 2010"). Mae'n darparu cyfnod craffu cychwynnol o 21 diwrnod.
- 4.** Mae ein trafodaethau ynghylch cytundeb rhyngwladol yn ystyried y canlynol:
 - a yw'n ymwneud â chymhwysedd y Senedd; a/neu
 - a oes goblygiadau polisi posibl i Gymru.
- 5.** Ar 12 Mehefin 2023¹, gwnaethom ystyried dau gytundeb rhyngwladol a oedd wedi'u gosod yn ddiweddar yn Senedd y DU:
 - y DU/Sbaen: Cytundeb ar Gydabyddiaeth Gilyddol a Chyfnewid Trwyddedau Gyrru Cenedlaethol ac ar Gyfnewid Gwybodaeth am Droseddau Traffig Cysylltiedig â Diogelwch Ffyrdd
 - y DU/Ffrainc: Cytundeb ynghylch tystysgrifau diogelwch mewn cysylltiad â gwasanaethau trafnidiaeth rheilffyrdd drwy Gysylltiad Sefydlog y Sianel
- 6.** Gwnaethom gytuno i gymryd camau pellach mewn perthynas ag un o'r cytundebau. Mae manylion pob un o'r cytundebau a'n camau gweithredu priodol wedi'u nodi isod.

¹ Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad, 12 Mehefin 2023

2. Cytundeb y mae angen gweithredu pellach yn ei gylch

Y DU/Sbaen: Cytundeb ar Gydnabyddiaeth Gilyddol a Chyfnewid Trwyddedau Gyrru Cenedlaethol ac ar Gyfnewid Gwybodaeth am Droseddau Traffig Cysylltiedig â Diogelwch Ffyrdd

7. Gosodwyd y cytundeb rhyngwladol hwn yn Senedd y DU ar 27 Ebrill 2023. Ei ddyddiad cau ar gyfer craffu, fel sy'n ofynnol gan Ddeddf 2010, oedd 15 Mehefin 2023.

8. Mae'r cytundeb hwn yn darparu ar gyfer cydnabyddiaeth gilyddol ynghylch trwyddedau gyrru yn y DU a Sbaen ac ar gyfer cyfnewid data cerbydau a cheidwaid cerbydau at ddiben ymchwilio i droseddau traffig penodol sy'n gysylltiedig â diogelwch ffyrdd. Mae'r cytundeb yn rhychwantu Gibraltar.

9. Mae'r Memorandwm Esboniadol yn nodi y bydd y cytundeb dwyochrog yn gwneud y canlynol:

- cydnabod yn gilyddol drwyddedau i'w defnyddio dros dro heb fod angen i'r deiliad gario Trwydded Yrru Ryngwladol;
- rhoi'r hawl i ddeiliaid trwydded y DU sydd eisoes yn preswyllo yn Sbaen, neu a ddaw yn breswylwyr yno yn y dyfodol, i gyfnewid eu trwydded yrru ar gyfer y DU heb fod angen sefyll prawf gyrru ymarferol neu brawf gyrru theori pellach (ac i'r gwrthwyneb); a
- darparu ar gyfer cyfnewid data ceidwaid cerbydau rhwng y DU a Sbaen at ddiben gorfodi troseddau traffig ffyrdd penodol a restrir yn y cytundeb. Mae'r troseddau a restrir yn cynnwys goryrru a methu â gwisgo gwregys diogelwch.²

² Llywodraeth y DU, [Memorandwm Esboniadol: Y DU/Sbaen: Cytundeb ar Gydnabyddiaeth Gilyddol a Chyfnewid Trwyddedau Gyrru Cenedlaethol ac ar Gyfnewid Gwybodaeth am Droseddau Traffig Cysylltiedig â Diogelwch Ffyrdd](#), Ebrill 2023, paragraff 2.1 [Saesneg yn unig]

10. Yn y Memorandwm Esboniadol, mae Llywodraeth y DU yn nodi bod angen tua £350,000 i adeiladu'r system newydd ar gyfer cyfnewid data ac y bydd yn arwain at gostau rhedeg blynyddol o tua £20,000.³

11. Yn flaenorol, darparodd aelodaeth o'r UE ar gyfer cydnabyddiaeth gilyddol â Sbaen ynghylch trwyddedau gyrru. Er bod y DU yn rhan o Gonfensiynau'r Cenhedloedd Unedig, sy'n llywodraethu'r gydnabyddiaeth gilyddol ynghylch trwyddedau, mae'r confensiynau hynny'n gymwys i ymweliadau dros dro yn unig, ac nid i drefniadau preswyllo. Roedd modd cyfnewid data cerbydau a cheidwaid cerbydau yn flaenorol o dan Gyfarwyddeb Cyfnewid Trawsffiniol yr UE.

12. Mae'r Memorandwm Esboniadol yn nodi bod Llywodraeth y DU wedi ymgysylltu â'r gweinyddiaethau datganoledig ac wedi rhannu testun drafft o'r cytundeb cyn cytuno arno. Cafodd y sylwadau a ddaeth i'r gweinyddiaethau datganoledig eu hystyried a'u hadlewyrchu yn null gweithredu'r Llywodraeth.⁴ Nodwn fod y dull hwn yn adlewyrchu ymgysylltiad Llywodraeth y DU mewn perthynas â chytundeb tebyg â'r Eidal a drafodwyd mewn cyfarfod ar 13 Chwefror 2023.⁵

13. Gan fod y cytundeb yn ymwneud â mater a gedwir yn ôl (trwyddedu gyrru) o fewn Atodlen 7A i *Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006* (Deddf 2006), nodwyd y cytundeb gennym er gwybodaeth yn unig, wrth groesawu ymgysylltiad cynyddol Llywodraeth y DU â'r llywodraethau datganoledig ar y math hwn o gytundeb rhyngwladol.

14. Gwnaethom gytuno hefyd i dynnu sylw'r Pwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder Cymdeithasol at y cytundeb, gan ei fod yn monitro hawliau dinasyddion Ewropeaidd sy'n byw yng Nghymru o dan y Cytundeb Ymadael rhwng y DU a'r UE.

³ Y Memorandwm Esboniadol, paragraff 7.2

⁴ Y Memorandwm Esboniadol, paragraff 10.3

⁵ [Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad, 13 Chwefror 2023](#)

3. Cytundeb wedi'i nodi er gwybodaeth

Y DU/Ffrainc: Cytundeb ynghylch tystysgrifau diogelwch mewn cysylltiad â gwasanaethau trafndiaeth rheilffyrdd drwy Gysylltiad Sefydlog y Sianel

- 15.** Gosodwyd y cytundeb rhyngwladol hwn yn Senedd y DU ar 21 Ebrill 2023. Ei ddyddiad cau ar gyfer craffu, fel sy'n ofynnol gan Ddeddf 2010, oedd 8 Mehefin 2023.
- 16.** Mae'r cytundeb yn darparu ar gyfer cydnabod tystysgrifau diogelwch a ddyroddir gan awdurdodau diogelwch ym Mhrydain Fawr a'r UE i'w defnyddio yn rhannau'r DU a Ffrainc o Dwannel y Sianel a hyd at y gorsafoedd croesi ffin cyntaf yn eu tiriogaethau.
- 17.** Bydd y cytundeb yn galluogi gweithredwyr rheilffyrdd i fodloni eu gofynion o ran tystysgrifau diogelwch ar gyfer Twannel y Sianel gan ddefnyddio un dystysgrif ddiogelwch a ddyroddir naill ai ym Mhrydain Fawr, neu yn yr UE.
- 18.** Mae'r Memorandwm Esboniadol yn nodi bod cydnabyddiaeth gilyddol ynghylch tystysgrifau diogelwch wedi'i darparu yn flaenorol pan oedd y DU yn aelod o'r UE. Er bod yr UE a'r DU wedi estyn cydnabyddiaeth gilyddol ynghylch tystysgrifau diogelwch y tu hwnt i ddiwedd cyfnod pontio Brexit ar gyfer eu rhannau priodol o Dwannel y Sianel dros dro tan 27 Mawrth 2024, bwriad y cytundeb yw darparu fframwaith hirdymor ar gyfer cydnabod tystysgrifau diogelwch ar gyfer Twannel y Sianel.⁶
- 19.** Mae trafndiaeth rheilffyrdd yn fater a gedwir yn ôl, fel y darperir ym mharagraff 117 o Atodlen 7A i Ddeddf 2006. Mae pwnc Deddf Twannel y Sianel 1987 wedi'i gadw'n ôl yn benodol gan baragraff 118 o Atodlen 7A i Ddeddf 2006.
- 20.** Mae'r Memorandwm Esboniadol yn nodi bod cynnwys polisi y cytundeb yn ymwneud yn llwyr â mater a gedwir yn ôl ym Mhrydain Fawr (heb unrhyw oblygiadau i'r gweinyddiaethau datganoledig), ac felly nid ymgynghorwyd â'r gweinyddiaethau datganoledig o ran drafftio'r cytundeb.⁷
- 21.** Nodwyd y cytundeb gennym er gwybodaeth yn unig.

⁶ Llywodraeth y DU, Memorandwm Esboniadol: [Y DU/Ffrainc: Cytundeb ynghylch tystysgrifau diogelwch mewn cysylltiad â gwasanaethau trafndiaeth rheilffyrdd drwy Gysylltiad Sefydlog y Sianel](#), Ebrill 2023, paragraff 3.5 [Saesneg yn unig]

⁷ Y Memorandwm Esboniadol, paragraff 10.1